

Hallintopakkomennettelyn aloittaminen

Ympäristöterveyslautakunta 27.05.2024 § 27
945/11.02.03/2024

Valmistelija

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Päivi Pyykönen

Tupakkalain mukaista valvontaa suorittava terveysinsinööri on tehnyt tupakkalain mukaisia tarkastuksia toimijan 1986 Lehtelä Oy kohteessa Neste Ylivieska, Mäntytie 1, Ylivieska. Kyseessä on huoltoasema, jossa on polttoaineen jakelua sekä mm. kahvilatoimintaa, elintarvikkeiden myyntiä ja tupakan ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipiste. Tarkastuksia on suoritettu 16.3.2023, 31.5.2023, 16.6.2023 ja 16.5.2024.

Tarkastuksissa on todettu, että huoltoaseman ulkoseinissä ja ulko-ovessa on Puff-nimisen sähkösavuketoimijan logoja. Valvontaviranomainen on katsonut, että savukeyhtiön logojen esilläpito on tupakkalain (549/2016) 68 §:n kieltämää sähkösavukkeiden markkinointia. Tupakkalain 68 §:n mukaan tupakkatuotetta, tupakan vastiketta, tupakointivälinettä, tupakkajäljitelmää, sähkösavuketta tai nikotiininestettä ei saa markkinoida.

Neste Ylivieska on sähkösavuketoimijan Puff Express -konseptin mukainen myyntipiste. Neste Ylivieska ei ole tupakkatuotteiden erikoisliike eikä Puffilla ole huoltoaseman yhteydessä omalla sisäänkäynnillä varustettua myymälää. Näissä tapauksissa logo voisi valvontaviranomaisen selvitysten perusteella tapauskohtaisesti harkiten olla esillä ulkoseinässä, jolloin se olisi mahdollisesti rinnastettavissa nk. yrityskuvamainontaan. Neste Ylivieskan toimijaa on 16.3.2023 suoritettuna tarkastuksen perusteella kehoitettu poistamaan logot. Kehotuksen noudattamista on valvottu 31.5.2023, jolloin on todettu, että kehotusta ei ole noudatettu, ja kehotus on annettu uudelleen.

Uusintatarkastuksessa 16.6.2023 on todettu, että Neste Ylivieskan toimija ei ole noudattanut valvontaviranomaisen antamia kehotuksia poistaa toimipaikan ulkoseinillä ja ulko-ovessa olevia Puff-ketjun logoja. Valvontaviranomainen on tarkastuksen perusteella harkinnut tupakkalain 96 §:n mukaisen kiellon antamista epäkohdan korjaamiseksi. Tupakkalain 96 §:n mukaan, jos kunta valvontatehtävässään havaitsee alueellaan tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten tai antamansa määräyksen vastaista toimintaa, kunta voi kieltää tällaisen toiminnan tai määrätä toiminnan korjattavaksi tupakkalain mukaisesti. Tupakkalain 96 §:n mukainen toimivalta on siirretty terveysinsinööreille Ylivieskan kaupunginhallituksen päätöksellä 19.12.2022 § 11.

Toimijaa on kuultu asiassa ja asiassa on annettu päätös 4.9.2023. Ylivieskan ympäristöterveydenhuollon valvontaviranomainen on kieltänyt tupakkalain (549/2016) 96 §:n nojalla 1986 Lehtelä Oy:tä pitämästä Puff-ketjun logoja esillä kuluttajien nähtävillä. Kielto on astunut voimaan välittömästi päätöksen vastaanottamisen jälkeen.

Asian käsittelyn vaiheet käyvät yksityiskohtaisesti ilmi 4.9.2023 annetusta päätöksestä. Päätös on esityslistan oheismateriaalina.

Kiellon noudattamista on valvottu tarkastuksella 16.5.2024. Tarkastuksessa on todettu, että annettua kieltoa ei ole noudatettu. Tupakkalain 105 §:n mukaan Valvira tai kunta voi asettaa tupakkalain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetettuna määräjän jälkeen tekemättä jätetty

toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Ylivieskan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella toimivalta tupakkalain 105 §:n mukaisissa toimissa on ympäristöterveyslautakunnalla.

Hallintopakkoprosessissa on useita eri vaiheita. Valmistelu suoritetaan viranhaltijatyönä ja päätöksen uhkasakon asettamisesta tekee ympäristöterveyslautakunta. Mikäli uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä ei noudateta, seuraa tehosteen tuomitseminen. Asianosaista kuullaan sekä ennen tehosteen asettamista koskevan päätöksen tekemistä että ennen tuomitsemispäätöstä. Mikäli asianosainen korjaa epäkohdat ennen päätöstä uhkasakon tuomitsemisesta, uhkasakkoasia raukeaa.

Esittelijä	ympäristöterveydenhuollon johtaja Päivi Pyykönen
Päätösehdotus	Ympäristöterveyslautakunta aloittaa hallintopakkomenettelyn 1986 Lehtelä Oy:lle tupakkalain nojalla 4.9.2023 annetun kiellon tehosteeksi.
Päätös	Hyväksyttiin.